

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.21.059/2016/4.szám

A Szegedi Ítéltábla a Feketéné dr. Szemző Margit ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti székhelyű felperesnek – a dr. Hegedűs Péter ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti lakos alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2016. június 14. napján kelt 7.P.22.517/2015/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 12. sorsszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000,- (Tízezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperesi gazdasági társaság (**város neve**)-en ("**B**") pizzéria üzleti név alatt három pizzériát üzemeltet. A ("**B**") pizzéria internetes honlapján a prémium linkre kattintva látható a felperesi cég neve és székhelye is.

Az alperes házastársa 2015. november 13-án egy 60 cm-es átmérőjű szalámis pizzát rendelt az érintett pizzériától. A kiszállított pizzát az alperes átvette és kifizette. A pizza fogyasztása során a család tagjai úgy ítélték meg, hogy a pizzán a szalámi avas. Minőségi reklamációjukat telefonon bejelentették a pizzériának, ahol az alkalmazott közölte, hogy automatikusan nem tudja visszafizetni a pizza ellenértékét, a panaszról tájékoztatnia kell a tulajdonost. Majd – a tulajdonos utasítása alapján – telefonon arról tájékoztatta az alperest, hogy a futár visszaszállítja a terméket és megvizsgálják a minőségi kifogás alaposságát. Ezt követően a pizzát a felperesi tulajdonos és alkalmazottai is megkóstolták és arra az álláspontra helyezkedtek, hogy annak nincs minőségi hibája. Ennek ellenére a tulajdonos úgy rendelkezett, hogy a pizzéria felajánlja az alperesnek a maradék visszaszállítást és – üzletpolitikai okokból – egy másik, 30 cm átmérőjű szalámis pizza kiszállítását. Az ajánlatot az alperes nem fogadta el, hanem saját Facebook profilján még aznap 22

óra 25 perckor a pizzás dobozban található maradék pizzáról, a pizzaszószról és pizzavágóról készült fénykép mellett a következő tartalmú bejegyzést tette közzé:

„4.500,- forintot fizettem, 1 órát vártam rá és avas összetevőkkel lett kiszállítva. A minőségi kifogásra visszaszállították és visszahívtak: szerintük semmi baja. Felajánlották: kapunk kárpótlásul egy 30 cm-est. Kell a f@sznak innen bármi is... Köszönjük (**"B"**)-pizzéria (**város neve**)! Még most is forog a gyomrom mind ettől a mosléktól, mind ettől a pitiáner hozzáállástól.”

Az alperes a Facebook közösségi oldalán több mint 1000 ismerőssel rendelkezik, a hivatkozott posztot legalább 9 személy látta.

A Facebook bejegyzésről a felperes oly módon szerzett tudomást, hogy 2015. november 14-én (**személy neve**) (**város neve**)-i lakos telefonon tájékoztatta a felperes ügyvezetőjét, a nagymamája szomszédja szólt, hogy valaki a Facebookon „szidja” a (**"B"**)-pizzériát.

A felperes módosított keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az idézett Facebook bejegyzés sérti a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, tiltsa el az alperest a további jogsértéstől és kötelezze 300.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére. Keresetének indokolása szerint vendéglátóipari működésével kapcsolatban az alperes nagy nyilvánosság előtt valótlan tény – romlott élelmiszer-alapanyag felhasználását – állított, ezzel megsértette a Ptk. 2:43. §-ában foglalt jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Álláspontja az volt, személye a közleményből beazonosítható, miután a (**"B"**) pizzéria hálózatot (**város neve**)-en köztudomásúan a felperes üzemelteti. Sérelemdíj iránti igényét a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésére alapította.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Utalt az Alaptörvény IX. cikk első bekezdésében foglalt rendelkezésre, melynek értelmében mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz. Állította, a Facebook bejegyzés valótlan tényállítást nem tartalmaz. Hangsúlyozta, a vendéglátás elképzelhetetlen elégedetlen fogyasztók nélkül, akik tapasztalataikat írott formában is közölhetik, amire lehetőség van vendégkönyvben, de ugyanígy internetes fórumon vagy akár közösségi oldalon. Utalt arra, hogy a felperes maga is fenntart a Facebook közösségi felületen saját oldalt, amelyen véleményt lehet nyilvánítani, amiből az következik, hogy elfogadja vendégei akár negatív megjegyzéseit is. Vitatta az igényelt sérelemdíj mértékét, valamint a felperes nagy nyilvánossággal kapcsolatos álláspontját is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a Facebook profilján 2015. november 13. napján 22 óra 25 perctől 2015. november 14. napjának késő esti órákig megjelentetett posztjának azon állításával, miszerint a pizza „avas összetevőkkel lett leszállítva”, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte 100.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában rámutatott, Magyarország Alaptörvénye értelmében mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, ami azonban a tényállítások tekintetében nem korlátlan. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, az alkotmányos védelem nem vonatkozhat tények meghamisítására. A perbeli esetben az alperes Facebook profiljára kihelyezett poszt azon része, mely szerint a pizza „avas összetevőkkel lett leszállítva”, tényállításnak minősül, így az alperes kötelezettsége az állítás valóságának bizonyítása. Az egymással ellentétes tanúvallomások alapján megállapította, hogy az alperes bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Mivel pedig a sérelmezett kijelentés a felperes üzleti jóhírnévét egyértelműen sérti, az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és a sérelemdíj összegét – az ügy valamennyi körülményét figyelembe véve – 100.000,- Ft-ban határozta meg.

Az ítélet részbeni megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében az alperes fellebbezett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tényállása részben megalapozatlan, abból levont

következtetései pedig tévesek. Vitatta, hogy köztudomású tény, miszerint a ("**B**") pizzériát a felperes üzemelteti, hiszen például a ("**B**") pizzéria ételfutár Facebook oldalából sem derül ki, hogy ki az üzemeltető, így különösen nem azonosítható a felperesi gazdasági társasággal. Kérte ezért a tényállás módosítását akként, hogy a felperes a perbeli Facebook bejegyzés alapján nem azonosítható be. Véleménye szerint egyáltalán nem tette vizsgálat tárgyává az elsőfokú bíróság az alperesi védekezést, mely szerint közlése zárt láncú volt, kizárólag ismerőseihez jutott el. Nem tette vitássá, hogy a rendelkező részben szereplő mondatrész tényállítás, azonban kiemelte, ilyen alapon funkcióját vesztené a panaszkönyv is, hiszen minden egyes negatív bejegyzés elvezethetne a jóhírnév megsértéséhez. Hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a ("**B**") pizzéria ételfutár saját közösségi felületén eleve biztosítja a véleménynyilvánítás jogát akár az általa készített ételekről is. Sérelmezte a tanúvallomások ítéleti értékelését, álláspontja szerint eleget tett bizonyítási kötelezettségének. Ezen túlmenően eltúlzottnak találta a megállapított sérelemdíj összegét.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai szerinti helybenhagyását kérte. Véleménye az volt, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és abból helytálló jogi következtetést vont le. Hangsúlyozta, a ("**B**") pizzéria honlapján is feltüntetésre került a felperes, mint üzemeltető. Az alperes ugyanakkor maga is elismerte, hogy Facebook oldalán több mint 1000 ismerőssel rendelkezik, amely a nagy nyilvánosságot is megalapozza. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját, miszerint az alperes Facebook posztja a felperes üzleti jóhírnevét megsértette, melyhez képest a megítélt sérelemdíj összege jelképesnek tekinthető.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, jogi következtetéseivel pedig mindenben egyetért az ítélőtábla, jogi érveit megismételni nem kívánja. Csupán a fellebbezés kapcsán emeli ki az alábbiakat:

A perbeli jogvita megítélésére – a jogsértés időpontjából adódóan – a 2013. évi V. törvény, azaz az új Ptk. rendelkezései az irányadók, amely a korábbi Ptk.-hoz hasonlóan általános jelleggel védi a személyiségi jogokat (Ptk. 2:42. § (1) bekezdés), melyek közt – 2:43. § d) pontjában – nevesíti a becsület és a jóhírnév megsértését. A jóhírnév és becsület védelme alkotmányos alapjog, a szólásszabadság megszorítását, külső korlátját jelenti, elismeri azt az Európai Emberi Jogi Egyezmény 10. Cikk (2) bekezdése is. A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál azonban különbséget kell tenni értékítélet és tényközlés között. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, nem ilyen feltétlen azonban ez a tényállítások tekintetében. Ez azt jelenti, hogy a véleménynyilvánítási szabadság csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, ugyanakkor az alkotmányos védelem nem terjedhet ki a tények meghamisítására (eBDT2011. 2592. számú döntés; 36/1994 (VI. 24.) AB határozat). A valótlán és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás személyiségi jogvédelmet alapoz meg. A hírnévrontás megvalósulásához ugyanakkor nincs szükség arra, hogy a hátrányos eredmény, a társadalmi megítélés negatív változása ténylegesen bekövetkezzék, elég, ha arra objektíve alkalmas a valótlán közlés.

Jelen esetben nem volt vitás a felek között, hogy a felperes által kifogásolt mondatrész – miszerint a pizza avas összetevővel lett kiszállítva – tényközlésnek minősül. Ebből következően az alperes kötelezettsége volt annak bizonyítása, hogy az érintett tényállítás megfelel a valóságnak. Téves ugyanakkor az a fellebbezési hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben okszerűtlenül mérlegelte a tanúvallomásokat, ugyanis a periratokból megállapíthatóan az ellenérdekű felek tanúi egymással teljesen ellentétes tartalmú nyilatkozatokat tettek, olyan érdektelennek tekinthető tanú pedig nem volt, akinek vallomása egyértelműen alátámasztotta volna

az alperesi tényállítást. Ilyen körülmények között eljárási szabálysértés nélkül, a bizonyítékok okszerű, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegeléssel állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes bizonyítási kötelezettségének a sérelmes tényállítás valóságtartalma tekintetében nem tudott eleget tenni.

Szintén alaptalanul érvelt azzal az alperes fellebbezésében, hogy a jóhírnév megsértéséhez szükséges feltételek közül a nagy nyilvánosság követelménye hiányzik. Az alperes saját előadása szerint is több mint ezer ismerőssel rendelkezett a jogsértés időpontjában a Facebook közösségi oldalán, így a bejegyzés saját üzenőfalán történő közzétételével ennyi ember számára tette lehetővé annak megismerését. Annak felperesi bizonyítása, hogy ténylegesen hány ember olvasta a bejegyzést, nem szükséges, de lehetetlen is lenne. Megjegyzi az ítéletábra, az az információ-láncolat, amelyen keresztül a felperes ügyvezetője tudomást szerzett a bejegyzésről, ugyancsak azt támasztja alá, hogy annak tartalma nem csak az alperes eleve nagy nyilvánosságot jelentő Facebookos ismerőseihez, hanem tágabb személyi körhöz is eljutott, ezáltal alkalmas volt a felperes üzleti jóhírnevének csorbítására. Lényeges az is, hogy a perbeli esetben a kisváros mintegy ... fős lakosságához mérten kellett a nyilvánosság szintjét meghatározni.

Téves az a fellebbezési hivatkozás is, miszerint a felperes Facebook oldalán elhelyezett vendégbknyv – amely lehetőséget biztosít a vendégek negatív kritikáinak megjelenítésére is – a személyiségi jogok megsértését kizáró hozzájárulásnak tekintendő. Az ilyen jogkövetkezményt eredményező hozzájárulásnak ugyanis kifejezettnek és határozottnak kell lennie, kiterjesztő értelmezésnek nincs helye (eBDT2016. 3519. számú döntés). A saját oldali vendégbknyvnek olyan célt tulajdonítani nem lehet, hogy az hozzájárulást jelentene bármely más fórumon valótlán, egyben negatív tartalmú tényállítás megjelentetéséhez.

Egyetért azonban az ítéletábra azzal a hivatkozással, hogy nem tekinthető köztudomású ténynek, hogy a felperes az üzemeltetője a ("**B**") pizzériáknak.

A köztudomású tények fogalmát a Pp. nem határozza meg, általánosan elfogadott jogirodalmi álláspont szerint viszont köztudomásúnak azt a tényt kell tekinteni, amelyet az emberek meghatározott csoportjai ismernek és valóban fogadnak el. A köztudomású tényekre vonatkozó ismeret forrása közömbös és nem feltétel, hogy azzal eleve rendelkezzen a bíróság, lehetséges, hogy azt a per folyamán szerzi meg célzott kutatása útján, pl. nyilvánosan elérhető információs forrásból (internet stb.).

A köztudomású tényeken belül két csoportot különböztethetünk meg: az ún. szorosabb értelemben vett köztudomású tények közé a történeti események és az általános ismeretek tartoznak, míg a másik az ún. köztapasztalati tények, amelyeken pedig általánosan is ismert összefüggéseken vagy megfigyeléseken alapuló tapasztalati tényeket kell érteni.

A felperes üzemeltetői minősége egyik csoportba sem sorolható, köztudomású ténynek nem tekinthető, ugyanakkor a ("**B**") pizzéria honlapjáról kétségtelenül beazonosítható a felperes személye, így a személyiségi jogvédelemhez szükséges ezen feltétel megvalósult. Ezzel összefüggésben megjegyzi még az ítéletábra, a ("**B**") pizzéria mint márkanév perbeli jogképességgel egyébként nem rendelkezik, így üzleti jóhírnév megsértése miatt az alperessel szemben önállóan igényt sem érvényesíthetett, arra az éttermet üzemeltető gazdasági társaság jogosult.

Az ítéletábra alaptalannak találta a fellebbezést a megállapított sérelemdíj mértékét illetően is. Egy vendéglátóipari szolgáltatásokat nyújtó gazdasági társaságnál nyilvánvalóan rendkívül súlyosan sérti a cég üzleti jóhírnevét, ha nagy nyilvánosság elé kerülő olyan tartalmú valótlán tényállítást fogalmaznak meg vele szemben, hogy romlott élelmiszeripari összetevőt használ. Ez

nagymértékben ronthatja az alperes által üzemeltetett éttermekről a vendégekben kialakult képet, amely gazdasági érdekeit is súlyosan sértheti. Különösen sérelmes lehet ez egy kisvárosban, ahol az erről szóló információ könnyedén eljuthat a lakosság széles köréhez, ami a felvevőpiac akár jelentős szűkülését is eredményezheti. Erre – és a jelenlegi értékviszonyokra – figyelemmel nem eltúlzott az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes köteles a felperes másodfokú eljárásbeli jogi képvisletével felmerült költségeit megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, amelyet az ítéletábra a kifejtett jogi képvisleti tevékenységgel arányban állóan állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján, figyelembe véve az alacsony fellebbezési értéket is.

Szeged, 2017. február 3.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bálint Attila s.k.	Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró